

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 383.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e109987/facsimile.pdf> (tilgået 24. maj 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Fjere og trediede Møde.

(Fortsat)

Prof. Larsen: Den ærde Ordfører har indrømmet, at § 23, saaledes som den er affattet, rigtig nok nærmest synes at have Færdetid for Døe; men han har ment, at Mangelen i denne Hensættelse for Færdigheden vilde kunne afhjælpes ved Slutningsbestemmelsen i § 9; men det maa bemærkes, at Slutningsbestemmelsen i § 9 kun handler om Personer, som ere fødte i 1826 og nu haare for Udfrising, og da vi ikke tør gaae ud fra den Forudsætning, at Færden snart vil komme istand, men maae være belovede paa Krigen's Fortjættelse i længere Tid, saa vil der ogsaa kunne blive Spørgsmaal om dem, der ere fødte i 1827, og maaltse i de følgende Aar, altsaa vil denne Bestemmelse i Slutningen af § 9 forjaavidt ikke kunne hjælpe. Men derhos mener jeg, at Slutningen af § 9 handler om et ganske andet Tilfælde. Den bestemmer nemlig Virkningen og Følgerne af, at det hidtil for Bærrepligten undtagne Randfald, som er født i 1826, undlaader at gjøre den bejalede foreløbige Anmeldeelse, og Paragraphen bestemmer da, at de Bestemmelser i saa Fald skalle udfrises forløb. Jeg skal isærbigaaende hermed bemærke, at jeg ikke er det, hvorledes denne Bestemmelse skal creveres, hold Meningen, som det efter hele Sammenhængen synes, er den, at de foreløb skalle udfrises paa den Sedtion, der skal afholdes for disse nye Bærrepligtige; thi man kommer først til Randfald om derved Tilværelse ved den foreløbige Anmeldeelse, men denne ikke er steet, kan Sedtionen ikke forløb udfrise dem. Men som sagt, den bestemmer kun Følgen af, at man ikke gjør den foreløbige Anmeldeelse; er dette efterkommet, kan den ikke anvendes, og naar han derefter udeløser fra Sedtionen, har man ikke nogen anden Bestemmelse end den i § 23, nemlig at han erholder Udfrisetelse i eet Aar, imod at han underkaster sig foreløb Udfrising paa den følgende Sedtion, da der muligens er Fred. Men denne Udfrising vilde vistnok ogsaa nu træffe ham, dersom han melde sig. Forjaavidt det dernæst i Mindeleghed er bemærket, at den foreløb Udfrising er tilstræffeligst Lovangsmiddel, da den ikke vil gjælde i Færdetiden, men ingenlunde i Krigstid, thi her er Sandfærdighed for, at om ikke Aar, saa dog de fleste Aar vilde blive udfærdet, dersom de møde til Behandling.

Ordføveren: Jeg skal blot bringe i Erindring hvad jeg har været, at § 23 efter sit hele Indhold nærmest er beregnet paa Færdetid, men at jeg, forjaavidt der maatte være Spørgsmaal om etic-tillæggelige Foranstaltninger, antog, at Bestemmelsen i § 9 i Slutningen nogenlunde vilde afhjælpe denne Mangel. Jeg er nu bleven gjort opmærksom paa, hvad jeg dengang ikke bemærkede, at Slutningsbestemmelsen i § 9 kun angaar dem, der undlaade at melde sig, og ikke dem, der udeløse; men det maa dog antages, at den, der ikke har meldt sig, ogsaa vil udeløse, og omvendt, at den, der udeløser, heller ikke har meldt sig tidligere, og forjaavidt vil Bestemmelsen i § 9 ogsaa kunne til Anvendelse. Det er nu ganske vist, at denne Bestemmelse ikke er udvæmmende nok for at afhjælpe denne Mangel; men naar man i Krigstid ikke kunde blive staaende herved, saa maatte man forstøffe § 23, som den efter sit hele Indhold viser sig, alene at være gjældende i Færdetid og derhos anvende Grundføtningen i § 33, hvor det hedder „at enhver skal være pligtig til, naar Færdelandet udfærdes for hendtelligt Overfald, da paa Opfordring at gribe til Vaaben for at medvirke til at afsværge saadant Overfald“. Det er denne Grundføtning, som er udalt i § 33, og efter den maatte man da handle.

Prof. Larsen: Jeg forstaaer ikke, om den ærde Ordfører har ment, at Udvalget vilde være tilbøieligt til at foreslaae nogen Forandring i § 23, saa at denne Mangel kunde blive afhjælpet.

Ordføveren: Ja for mit Bestemmelser er der vistnok ikke Regel tvivlen, og det er ogsaa min Pligt som Ordfører at bringe det under Diskussion i Udvalget, men jeg kan naturligvis ikke indsehae for, at Udvalget vil gaae ind derpaa.

Tvede: Jeg skal tilføje det Forslag, der er gjort om, at det værnepligtige Randfald ikke skal anvendes til Officerseppasfere, med den Bemærkning, at det snarere er Randfaldet, der skal tte til Officererne, end Officererne, der skulle tte til Randfaldet, for ikke at komme til at fulte.

Føhering: Ja, men det er dog Randfaldet, der skal laze Manden til Officererne.

Diskussionen gik derefter over til Udvalget §§ 25, 26 og 27. Disse Paragrapher lyde saaledes:

§ 25.

Enhver, der er udfærdet til den staaende Hær og ei endnu er ansat til Tjeneste, er berettiget til at stille for sig og til den Ende selv at staae en anden Rand tilvæie, som skal træde i hans Sted. Stillingen bliver forinden Røbetiden at berigtige for Sedtionen, men efter denne Tid alene for den paagjældende Troppesætning.

Den, som vil laze sig stille for en anden, maa selv være frigtet for Tjeneste ved den staaende Hær og endelig overført til Forhærlningen.

Ingen maa dertil antages, som ei er fuldkommen tjenstdygtig, saavel i Mindeleghed, som i Særedleghed til den Tjeneste, han ønsker at paatage sig. Han maa ei alene ikke have udløst nogen Straf, der gjør ham uærdig til at tjene i Armeen, men han maa og tilveiebringe færdighedsbevise for sit gode Forhold ved Aitset fra vedkommende Dørtighed, i hoid Ombedsteds han senest har havt fast Ophold. Er den paagjældende en udtjent Militair, har han at fremlægge lignende Aitset fra sin Escadrons eller Compagni-Over, tilligemed Dørtgøtning om, hvoreddi han er fittet til Tjenesten.

Dørtgøtning maa ingen gitt Rand, som ei er Underofficer eller en til samme Klasse behørende Militair, antages som Stillingmand. Heller ikke maa Regen dertil antages med højere Alder end 28 Aar, medmindre han har udjent i den staaende Hær, i hvilket Tilfælde han dog ei maa være over 32 Aar gammel. Fra denne sidste Regel gjøres dog Undtagelse med Henlyk til udtjente Underofficerer og andre i Klasse med disse staaende Militaire, som kunne antages indtil det 40de Aar, naar vedkommende Troppesætning ønsker at beholde dem og erklærer dem fuldkommen i Stand til at paatage sig ny Tjeneste i den hele for Tjeneste i den staaende Hær bestemte Tid.

Stilleren bør fremdeles, som hidtil, være ansvarlig for den af ham stillede Rand, indtil denne er mødt ved den paagjældende Troppesætning og af samme befunden tjenstdygtig, hvorefter strax efter Mødet Underretning bør gives til Stilleren igjennem vedkommende Rand- og Sø-Krigscommissair. Skulde den Stillede ei strax ved Mødet kunne erklære for fuldkommen tjenstdygtig, men heller ikke anses ligefrem castabel, skal paa lige Maad derom strax meddeles Stilleren Underretning, men den Stillede skal dog kunne beholde til Hæve i det Selest i 4 Uger. Erklæret han heller ikke da for tjenstdygtig, bliver derom usophdelig at meddele Underretning til Stilleren, som da tilholdes enten selv at møde eller igjen at stille en anden, og vil det